

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Obo/44/2013                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1095899638                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 15.08.2013                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Veselá Zemaníková   |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2013:1095899638.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Slovenská konsolidačná, a. s., Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005, právne zast. JUDr. Marcelom Miklošom, proti žalovanému: v 1/ rade: K. O., bytom R., v 2/ rade: C. O., bytom C. v 3/ rade: B. M., bytom T. a v 4/ rade: Z. R., T., žalovaní v 3/ a 4/ rade zast. JUDr. Jarmilou Milotovou, advokátkou, Záhradnícka 25, 811 07 Bratislava, o zaplatenie sumy 19 917,35 eur ( 600 030 Sk ) s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných v 3/ a 4/ rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. marca 2013, č. k. 34 Cb 184/1995-238, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 7. marca 2013, č. k. 34 Cb 184/1995-238 v napadnutej časti vo výrokoch voči žalovaným v 3/ a 4/ rade zrušuje a vec mu v rozsahu zrušenia v r a c i a na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 7. marca 2013, č. k. 34 Cb 184/1995-238 uložil, žalovaným v 1/ až 4/ rade povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi zostatok istiny 9 717,60 eur ( 292 752,50 Sk ), s 28% úrokom z omeškania od 24. 10. 2008 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 28 % p. a. zo sumy 19 917,35 eur od 17. 01. 1994 do 23. 10. 2008 ( 82 338,89 Sk ) vrátane trov konania s tým, že žalovaná v 2/ rade je zaviazaná uhradiť len časť vo výške 8 474, 59 eur, čo predstavuje cenu nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných žalovaných v 2/ a 3/ rade E. A. a O. A.. Žalovaného v 3/ rade zaviazal uhradiť len časť vo výške 8 841,50 eur, čo predstavuje cenu nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných žalovaných v 2/ a 3/ rade E. A. a O. A.. Žalovanú v 4/ rade zaviazal uhradiť len časť vo výške 8 841,50 eur, čo predstavuje cenu nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných žalovaných v 2/ a 3/ rade E. A. a O. A.. Žalobcovi súd náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že žalobným návrhom, si pôvodný žalobca Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava, uplatnil voči žalovanému v 1/ rade O. K., bytom H. a žalovanému v 2. rade O. A., bytom R., nárok na priznanie sumy 600 030 Sk, titulom úveru poskytnutého podľa úverovej zmluvy č. 78/800677-6 zo dňa 17. 07. 1992, ktorý žalovaní v 1/ a 2/ rade do dňa podania žalobného návrhu nezaplatili.

Písomným podaním, došlým konajúcemu súdu dňa 20. 09. 1996, podal pôvodne označený žalobca

zmenu návrhu na začatie konania v zmysle ust. § 95 OSP s tým, aby konajúci súd zaviazal žalovaných v 1/ a 2/ rade k zaplateniu istiny v sume 610 030 Sk, úroku z omeškania vo výške 28 % zo sumy 610 030 Sk od 18. 09. 1996 do zaplatenia, úrok z omeškania 431 963,30 Sk od 17. 01. 1994 do 18. 09. 1996, poplatky 100 Sk a súdne poplatky 24 000 Sk a 12 480 Sk.

Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 06. 2000, bola pohľadávka postúpená na Slovenskú konsolidačnú, a. s., IČO: 35 776 005, so sídlom Dr. V. Clementisa 10, 826 02 Bratislava, teraz Cintorínska 21, Bratislava. V spore bolo rozhodnuté rozsudkom konajúceho súdu pod č. k. 34 Cb 184/1995 zo dňa 20. 11. 2001 tak, že konajúci súd zaviazal žalovaných v 1/ a 2/ rade k zaplateniu sumy 600 030 Sk s 28% úrokom od 17. 01. 1994 do 16. 05. 2001, ako i trovy konania 24 000 Sk do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

Proti tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie žalovaným v 1/ rade s tým, že B. M., nar. 23. 11. 1945 nemohol vo veci konať, nakoľko dňa 26. 05. 1999 zomrel. Nebohí, E. A. a O. A. boli spoludlžníci úveru a do záložného práva bola daná zmluvne nehnuteľnosť - pozemok, a nie rodinný dom.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Obo/98/2003 zo dňa 30. 06. 2004, bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 34 Cb 184/95 zo dňa 20. 11. 2001 zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na nové konanie a odvolanie Kataríny Polákovvej, Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol.

V právnom usmernení odvolací súd uviedol, že v ďalšom konaní musí súd prvého stupňa rozhodnúť, čo je predmetom sporu, t. j. vrátenie peňažných prostriedkov z úverovej zmluvy č. 78/800677-6 zo dňa 17. 07. 1992. Odvolanie podala okrem žalovaného v 1/ rade aj Katarína Poláková, ktorá však nie je účastníčkou konania/a preto odvolací súd jej odvolanie odmietol.

Písomným podaním došlým súdu dňa 12. 08. 2009, navrhol novooznačený žalobca Slovenská konsolidačná, a. s. zmenu petitu s tým, že v rámci vymáhania žalovanej pohľadávky žalobcom prostredníctvom realizácie záložného práva formou dobrovoľnej dražby, bol žalobcovi uhradený čistý výťažok v sume 307 277,50 Sk dňa 23. 10. 2008, a preto upravil petit tak, že žiadal, aby konajúci súd zaviazal žalovaných uhradiť žalobcovi sumu 9 717,60 eur ( 292 752,50 Sk ) s 28% úrokom z omeškania od 24. 10. 2008 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 28 % p. a. zo sumy 600 030 Sk od 17. 01. 1994 do 23. 10. 2008 vrátane trov konania spoločne a nerozdielne s tým, že žalovaní v 2/ až 4/ rade sú zaviazaní len do výšky nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných dlžníkoch, teda nehnuteľného majetku - domu, súp. č. XXXX, stojaceho na parcele č. XXX, zapísaného na LV č. XXXX, nachádzajúceho sa v k. ú. V..

Krajský súd v Bratislave, zistil, že predmetom sporu je zaplatenie sumy 19 917,35 eur ( 600 030 Sk ), titulom poskytnutého úveru - účelového úveru pre individuálnych podnikateľov, ktorý bol poskytnutý žalovanému v 1/ rade K. O., bytom H. - SLOVPOL a A. O., nar. 29. 09. 1923, bytom R. a manželke E., r. I., pôvodne označeným žalobcom Slovenskou štátnou sporiteľňou, mestskou pobočkou Bratislava, na základe úverovej zmluvy č. 7878-019. V rámci tohto úveru pôvodný žalobca poskytol žalovanému v 1/ rade úver v sume 600 030 Sk na účel, uvedený v bode 3 úverovej zmluvy.

Na zabezpečenie pohľadávky z úveru bolo zriadené záložné právo podľa zmluvy o zriadení záložného práva č. 800677-6/1 a 800677-6/2 a záložné právo bolo zriadené na pohľadávku v celkovej výške 774 000 Sk.

V predmetnom konaní boli pôvodne žalovanými v 2/ rade O. a E. A., obaja bytom R. Títo žalovaní boli ručiteľmi žalovaného v 1/ rade za prevzatý úver, s ktorými žalobca uzavrel zmluvu o zriadení záložného práva na nehnuteľnosť, v katastrálnom území V., zapísanej na Liste vlastníctvač. I XXX, parc. č. XXX, o výmere 352 m<sup>2</sup>. Obaja ručitelia zomreli, O. A. dňa 11. 12. 1994 a E. A. dňa 26. 10. 1994. Dedičom predmetnej nehnuteľnosti sa stala E. M., rod. A., ktorá zomrela dňa 28. 04. 1997. Dedičom

nehnutelnosti sa podľa notárskeho rozhodnutia Dnot 72/97 stal B. M., nar. 23. 11. 1945, r. č. XXXXXX/XXX, bytom O.. Rodinný dom súp. č. XXXX, postavený na par. č. XXXX, o výmere 541 m2, vedený na LV č. XXX nadobudol tento dedič.

Žalovaný v 1/ rade poskytnutý úver žalobcom napriek upomienkam nevrátil, na čo bol žalobcom vyzvaný a o tejto skutočnosti boli žalovaní v 2/ a 3/ rade upovedomení. Žalovaný v 2/ rade z dedičských konaní vedel, že na predmetnej nehnuteľnosti viazne záložné právo žalobcu, dedičstvo prijal, a preto zodpovedá do výšky dedičského podielu za poručiťve dlhy. Pôvodne označený žalobca, Slovenská sporiteľňa, a. s., listom zo dňa 16. 05. 2001 oznámila súdu zmenu účastníka konania tým, že pohľadávka, ktorá tvorí predmet sporu bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávky postúpená na Slovenskú konsolidačnú, a. s., IČO: 35 776 005, t. č. so sídlom Dr. V. Clementisač. 10, Bratislava, teraz so sídlom Cintorínska 21, 814 99 Bratislava. O predmete sporu bolo rozhodnuté rozsudkom konajúceho súdu pod sp. zn. 34 Cb l84/1995 zo dňa 20. 11. 2001 tak, že žalovaní v 1/ a 2/ rade boli zaviazaní k úhrade sumy 600 030 Sk s 28% úrokom z omeškania od 17.01. 1994 do 16. 05. 2001 a k úhrade trov konania. Proti tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie žalovaným 1/ a pani Katarínou Polákovou. Uznesením odvolacieho súdu pod č. k. 6 Obo 98/2003 zo dňa 30. 06. 2004 bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 34 Cb l84/1995 zo dňa 20. 11. 2001 zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na nové konanie. Odvolanie Kataríny Polákovovej bolo odvolacím súdom odmietnuté, nakoľko menovaná nebola účastníčkou konania. Podľa názoru odvolacieho súdu je predmetom sporu vrátenie peňažných prostriedkov z úverovej zmluvy č. 78/800677-6 zo dňa 17. 07. 1992. Dňa 12. 08. 2009 bola konajúcemu súdu novooznačeným žalobcom predložená zmena petitu, v rámci ktorej bolo súdu písomne oznámené, že v rámci vymáhania žalovanej pohľadávky žalobcom prostredníctvom realizácie záložného práva formou dobrovoľnej dražby bol žalobcovi uhradený čistý výťažok v sume 307 277,50 Sk dňa 23. 10. 2008. Na základe toho upravil žalobca žalobný návrh tak, že žiadal, aby konajúci súd zaviazal žalovaných uhradiť žalobcovi sumu 9 717,60 eur ( 292 752,50 Sk ) s 28% úrokom z omeškania od 24. 10. 2008 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 28 % p. a. zo sumy 600 030 Sk od 17. 01. 1994 do 23. 10. 2008 vrátane trov konania spoločne a nerozdielne s tým, že žalovaní v 2. až 4. rade sú zaviazaní len do výšky nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných dlžníkoch, teda nehnuteľného majetku, domu, súp. č. XXXX, stojaceho na parcele č. XXX, zapísaného na LV č. XXXX, nachádzajúceho sa v k. ú. V..

Na pojednávaní v predmetnej veci dňa 30. 11. 2011 súd pripustil zmenu petitu v zmysle podania žalobcu zo dňa 04. 08. 2009. Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie žalovaný v 1/ rade a žalovaná v 2/ rade, ako aj právna zástupkyňa žalovaných v 3/ a 4/ rade.

Uznesením č. k. 5 Obo/2/2012 zo dňa 30. 01. 2012 Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalovaných v 1/, 2/, 3/ a 4/ rade odmietol s odôvodnením, že odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

Dňa 10. 05.2012 bola súdu žalobcom predložená zmena petitu, o ktorej súd prvého stupňa rozhodol uznesením pod č. k. 34 Cb/184/95 zo dňa 18. 07. 2012 s tým, že túto zmenu petitu pripustil. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 09. 2012. Dňa 12. 11. 2012 konajúci súd obdržal od žalobcu špecifikáciu vymáhanej pohľadávky a zmenu petitu, podľa ktorej žalobca požiadal, aby súd zaviazal žalovaných v 1/ až 4/ rade spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi zostatok istiny 9 717,60 eur ( 292 752,50 Sk ) s 28 % úrokom z omeškania od 24. 10. 2008 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 28 % p. a. zo sumy 19 917,35 eur od 17. 01. 1994 do 23. 10. 2008 ( 82 338,89 eur ), vrátane trov konania s tým, že žalovaná v 2/ rade je zaviazaná uhradiť len časť do výšky 8 474,59 eur, čo predstavuje cenu nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných žalovaných v 2/ a 3/ rade E. A. a O. A., žalovaný v 3. rade je zaviazaný uhradiť len časť do výšky 8 841,50 eur, čo predstavuje cenu nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných žalovaných v 2/ a 3/ rade, E. A. a O. A. a žalovaná v 4/ rade bude zaviazaná uhradiť len časť do výšky 8 841,50 eur, čo predstavuje cenu nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných žalovaných E. A. a O. A..

K špecifikácii vymáhanej pohľadávky a k zmene petitu sa písomne vyjadrila právna zástupkyňa

žalovaných v 3/ a 4/ rade s tým, že nesúhlasí, aby boli žalovaní v 3/ a 4/ rade zaviazaní na úhradu finančných čiastok 28 %-ný úrok z omeškania zo sumy 9 717,60 eur od 24. 10. 2008 do zaplatenia a 28 % úrok z omeškania zo sumy 19 917,35 eur od 17. 01. 1997 do 23. 10. 2008 a trovy konania, ktoré vznikli po smrti poručiteľov E. A. a O. A.. Právna zástupkyňa žalovaných v 3/ a 4/ rade má za to, že uplatnením záložného práva žalobcov na pozemok č. 305, k. ú. Devínska Nová Ves, ktorého boli žalovaní v 3/ a 4/ rade podielovými spoluvlastníkmi a následným čiastočným uspokojením žalobcu, si žalovaní v 3/ a 4/ rade ako dediči po E. A. a O. A., ručiteľoch žalovaného v 1/ rade, splnili povinnosť, ktorá na nich prešla po smrti poručiteľov v obmedzenom rozsahu a výške nadobudnutého dedičstva. Okrem toho uviedla, že podľa žalobnej upomienky a upozornenia pre ručiteľa, boli v postavení ručiteľov žalovaného a nie spoludlžníkov, ktorí majú byť zaviazaní spoločne a nerozdielne a hlavným dlžníkom, ako to navrhuje žalobca vo svojom návrhu na zmenu petitu. Preto právna zástupkyňa žalovaných v 3/ a 4/ rade žiada žalobný návrh zamietnuť ako nedôvodný voči žalovaným v 3/ a 4/ rade.

Súd prvého stupňa poukázal na § 497 Obchodného zákonníka, podľa ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že finančné prostriedky v sume 600 030 Sk boli žalovanému poskytnuté na základe úverovej zmluvy č. 78/800677-6 zo dňa 17. 07. 1992. Žalovaný v 1/ rade poskytnuté peňažné prostriedky nevrátil a z dobrovoľnej dražby, ktorá bola vykonaná v roku 2008 bol získaný výťažok 307 277,50 Sk. Podľa § 470 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou. Vzhľadom k tomu dospel súd k záveru, že žalobnému návrhu je potrebné vyhovieť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia v súlade s ust. § 497 Obchodného zákonníka a § 470 Občianskeho zákonníka. Výrok o trovách konania súd odôvodnil úspešnosťou žalobcu v spore podľa § 142 ods. 1 OSP. Žalobca si však náklady konania neuplatnil a preto súd rozhodol, že žalobcovi trovy konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podali odvolanie žalovaní v 3/ a 4/ rade, ktorí ho navrhli zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie prípadne zmeniť tak, že návrh voči žalovaným v 3/ a 4/ rade zamietne. Svoje odvolanie odôvodnili tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 205 ods. 2 písm. d) OSP a tiež vec nesprávne právne posúdil podľa § 205 ods. 2 písm. f) OSP.

Majú za to, že uplatnením záložného práva žalobcom na pozemok parc. č. XXX, k. ú. V. ktorého boli žalovaní v 3/ a 4/ rade podielovými spoluvlastníkmi a následným čiastočným uspokojením žalobcu, si žalovaní v 3/ a 4/ rade ako dedičia O. A. a E. A. splnili povinnosť, ktorá na nich prešla v deň smrti poručiteľov O. A. a E. A. v obmedzenom rozsahu a výške ceny nadobudnutého dedičstva.

Odvolatelia sú toho názoru, že pri hodnotení zodpovednosti dediča za dlhy poručiteľa, ktoré vznikli za života poručiteľa ( okrem nákladov spojených s pohrebom ), a ktoré prešli na dediča v deň smrti poručiteľa, treba mať na pamäti, že nadobudnutie dedičstva nesmie predstavovať pre dediča majetkové riziko. Z tohto dôvodu nesúhlasia s meritórnym rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 34 Cb 184/1995, ktorý vychádzal z Návrhu na zmenu petitu zo dňa 12. 11. 2012, pripusteného Uznesením na pojednávaní dňa 07. 02. 2013, a to, že žalovaní v 3/ a 4/ rade sú povinní spoločne a nerozdielne so žalovaným v 1/ a 2/ rade zaplatiť úrok vo výške 28 % od 24. 10. 2008 do zaplatenia z istiny 9 717,60 eur a úroky z omeškania vo výške 28% p. a. zo sumy 19 917,35 eur ( t. j. 600 030 Sk ) od 17. 01. 1994 do 23. 10. 2008, ktoré vznikli až po smrti poručiteľov Petra Schreka a Ľudmily Schrekovej, odkazujúc na výšku hodnoty nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných dlžníkoch - poručiteľoch Petrovi Schrekovi a Ľudmily Schrekovej, teda nehnuteľného majetku: dom súp. č. XXXX, stojaceho na parc. č. XXX, zapísaného na LV č. XXXX, nachádzajúceho sa v k. ú. V., ktorý po realizácii záložného práva na pozemok parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 352 m2, v kat. území V., zapísané na LV č. 1100, zostal v podielovom spoluvlastníctve žalovaných v 2/ 3/ a 4/ rade.

Rozhodnutie vo veci nezodpovedá právnomu stavu, ktorý deklaruje zákonné ustanovenie § 470 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že žalovaní v 3/ a 4/ rade zodpovedajú len do výšky zdedeného majetku a za dlhy, ktoré vzniknú do smrti poručiteľa, a preto, ako aj z dôvodov vyššie uvedených na zaplatenie zostávajúcej dlžnej istiny vo výške 9 717,60 eur a príslušenstvo, ktoré vzniklo po smrti poručiteľov ( E. A. a O. A. ) by mal byť zaviazaný iba žalovaný v 1/ rade.

Žalovaný v 1/ rade sa súdneho konania v období od r. 2001 do r. 2013 takmer vôbec nezúčastňoval, a keď sa zúčastnil ( vid' Zápisnica o pojednávaní zo dňa 03. 11. 2009 ) nikdy nespochybnil, že by úver neobdržal, práve naopak jeho poskytnutie potvrdil a vyjadril súhlas so zaplatením sumy 9 717,60 eur, ale zaplatiť sa ho nechystá, pretože dúfa, že ho pod hrozbou exekúcie zaplatia žalovaní v 2 /, 3/ a 4/ rade, t. j. dedičia E. A. a O. A., ktorých Krajský súd v Bratislave Rozsudkom č. k. 34 Cb 184/1995 zaviazal spoločne a nerozdielne na uhradenie dlžnej istiny s príslušenstvom, hoci žalovaní v 3/ a 4/ rade už časť z pôvodne požadovanej dlžnej sumy 19 917,35 eur s príslušenstvom splatili výkonom záložného práva na dedičstvo po E. A. a O. A. ( pôvodne žalovaných ), a to nehnuteľnosť - pozemok parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 352 m2, zapísané na LV č. XXXX, k. ú. V..

Odvolytelia nesúhlasia i s výpočtom jednotlivých dedičských podielov v zmysle Špecifikácie vymáhanej pohľadávky a zmeny petitu podanej na Krajský súd v Bratislave dňa 12. 11. 2012 ( pripustená zmena petitu na pojednávaní dňa 07. 02. 2013 ), z ktorej konajúci súd pri svojom rozhodovaní o veci vychádzal.

Majú za to, že výšky jednotlivých dedičských podielov pri žalovaných v 2/, 3/ a 4/ rade sú vypočítané nesprávne a nezrozumiteľne, dôkazom čoho je napr. aj opomenutie započítania do dedičstva žalovanej v 2/ rade, ako neopomentuteľnej dedičky po poručiteľovi O. A., zomr. 11. 12. 1994, vyplatený skrátený dedičský podiel vo výške 72 650,50 Sk, t. j. 2 411,55 eur. V zmysle uznesenia Obvodného súdu Bratislava IV zo dňa 30. 04. 1996, D 45/95, Dnot 10/95, bola E. M., rod. č. XXXXX/XXX, ( zomr. 28. 04. 1997 ) povinná vyplatiť žalovanej v 2/ rade sumu 72 650,50 Sk, t. j. 2 411,55 eur, z titulu vyplatenia skráteného dedičského neopomenuteľného podielu, t. j. hodnoty polovice z 3/16-in v pomere k celej nehnuteľnosti.

Nejasný a nepresný je tiež podľa odvolateľov výpočet súm predstavujúcich pomernú časť z čiastočnej úhrady 307 277,50 Sk, t. j. 10 199,74 eur, z vymáhanej pohľadávky, získanej realizáciou záložného práva na pozemok parc. č. 305, k. ú. Devínska Nová Ves, a pripadajúcich na žalovaného v 2/, 3/ a 4/ rade. Žalobcom vypočítaná výška pomernej časti z vyššie spomenutej čiastočnej úhrady pri žalovanom v 2/, 3/ a 4/ rade. nezodpovedá skutočnému stavu, a z tohto dôvodu je požadovaná neoprávnene.

Odvolytelia namietli výrok napadnutého rozsudku aj pre jeho nezrozumiteľnosť, nakoľko konajúci súd týmto výrokom zaviazal žalovaného v 3/ a 4/ rade spolu so žalovaným v 1/ a 2/ rade spoločne a nerozdielne na úhradu dvojnásobného úroku z omeškania a zároveň ich zaviazal na úhradu trov konania, ktoré žalobcovi v 4 riadku vo výroku Rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07. 03. 2013, č. k. 34 Cb 184/1995 nepriznal, a to konkrétne v takomto znení: žalovaní v 1/ až 4/ rade sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi zostatok istiny 9 717,60 eur ( 292 752,50 Sk ) s 28% úrokom z omeškania od 24. 10. 2008 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 28% p. a. zo sumy 19 917,35 eur od 17. 01. 1994 do 23. 10. 2008 vrátane trov konania s tým, že žalovaná v 2/ rade je zaviazaná uhradiť len časť do výšky 8 474,59 eur, čo predstavuje cenu nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných žalovaných č. 2, 3 - E. A. a O. A., žalovaný v 3/ rade je zaviazaný uhradiť len časť do výšky 8 841,50 eur, čo predstavuje cenu nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných žalovaných č. 2, 3 - E. A. a O. A. a žalovaná v 4/ rade je zaviazaná uhradiť len časť do výšky 8 841,50 eur, čo predstavuje cenu nadobudnutého dedičského podielu po pôvodných žalovaných č. 2, 3 - E. A. a O. A..

Žalobca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací / § 10 ods. 2 OSP / po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP dospel k záveru, že odvolanie žalovaných v 3/ a 4/ rade je dôvodné.

Z obsahu odvolania vyplýva, že žalovaní v 3/ a 4/ rade v odvolaní ako odvolací dôvod uviedli, že im bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom tým, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie neodôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP. Ďalej namietali, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd dospel k záveru, že odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) OSP je daný.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ ( žalobca ) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca ( žalovaný ), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre ( limity ) zákonného rozhodnutia ( § 157 ods. 2 OSP ), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné ( zásadné ) otázky a námietky, spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo ( účastníka ) a povinnosť ( súdu ) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu ( rozhodnutia ). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie, spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, porovnaj napr. rozsudok vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, zbierka rozsudkov a rozhodnutí z 1999 - I. tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany ( účastníka ) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III.ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Odvolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie neodôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 OSP, čím účastníkom konania odňal možnosť konať pred súdom. Napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné. V odôvodnení rozhodnutia úplne absentujú základné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súd prvého stupňa neuviedol, ktorým dôkazom, predloženým zo strany žalobcu i žalovaných uveril, ktorým dôkazom neuveril, ako tieto dôkazy vyhodnotil jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, čo vyšlo za konania najavo a ako vec právne posúdil. Súd prvého stupňa sa vo svojom rozhodnutí obmedzil iba na konštatovanie, že finančné prostriedky v sume 600 030 Sk boli žalovanému poskytnuté na základe úverovej zmluvy č. 78/800677-6 zo dňa 17. 07. 1992. Žalovaný v 1/ rade poskytnuté peňažné prostriedky nevrátil a z dobrovoľnej dražby, ktorá bola vykonaná v roku 2008 bol získaný výťažok 307 277,50 Sk, a preto je potrebné žalobnému návrhu vyhovieť. V tomto už aj tak

nedostačujúcim právnom zdôvodnení, úplne absentuje zmienka o žalovaných v 3/ a 4/ rade.

Predovšetkým z obsahu napadnutého rozhodnutia nevyplýva aký bol právny dôvod žaloby vo vzťahu k žalovaným v 3/ a 4/ rade ( či ich žalobca žaluje ako dedičov po pôvodných dlžníkoch alebo pôvodných ručiteľoch, alebo ide o nárok vyplývajúci zo zmluvy o zriadení záložného práva ), resp. k akému záveru o právnom dôvode žaloby voči žalovaným v 3/ a 4 / rade dospel súd. Súd prvého stupňa sa s uvedeným rozporom v napadnutom rozhodnutí vôbec nevysporiadal.

Súd prvého stupňa právne nezdôvodnil povinnosť žalovaných v 3/ a 4/ rade zaplatiť predmetnú sumu žalobcovi. Nevysporiadal sa s výškou priznanej sumy ( nevyriešil otázku, aký bol dlh poručiteľov ku dňu smrti, výška dedičských podielov nadobudnutých dedičmi, vakom rozsahu sa znížil ich dlh realizáciou záložného práva ), prečo ich súd zaviazal na zaplatenie predmetnej sumy spoločne a nerozdielne, neodôvodnil výšku úrokov z omeškania - ani začiatok omeškania žalovaných v 3/ a 4/ rade s ich peňažným záväzkom.

Súd prvého stupňa do odôvodnenia opísal obsah predchádzajúcich rozhodnutí súdu prvého stupňa a odvolacieho vo veci samej, rozhodnutie súdu prvého stupňa o zmene petitu a vyjadrenie žalovaných v 3/ a 4/ rade k špecifikácii vymáhanej pohľadávky. Vyjadrenie žalovaných v 3/ a 4/ rade uviedol bez toho, aby ho zákonným spôsobom vyhodnotil.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje akékoľvek právne posúdenie veci vo vzťahu k žalovaným v 3/ a 4/ rade. Chýba v ňom, ako skutkový stav posúdil, ktorú právnu normu na daný stav aplikoval a ako ju v medziach konkrétneho prípadu interpretoval. Z obsahu rozhodnutia nevyplýva, ako hmotnoprávne posúdil nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom.

Odvolací súd preto nemohol posúdiť správnu aplikáciu príslušnej hmotnoprávnej normy na zistený skutkový stav. V odôvodnení napadnutého rozsudku nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, nereagoval na podstatné námietky a tvrdenia žalobcu a námietky žalovaných. Závery súdu prvého stupňa uvedené v napadnutom rozhodnutí sú nepreskúmateľné a nezrozumiteľné.

Pre preskúmateľnosť rozhodnutia nestačí uviesť doterajší priebeh konania, doterajšie rozhodnutia súdu prvého stupňa ako aj rozhodnutia odvolacích súdov, zmeny v okruhu účastníkov, a rozhodnutia súdu o zmene petitu, ale je dôležité, aby súd vo svojom rozhodnutí uviedol, ktoré dôkazy považoval za relevantné, ktorým dôkazom uveril a ktorým neuveril, ako tieto dôkazy vyhodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Tieto úvahy súdu musia byť uvedené v odôvodnení súdneho rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 OSP.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje náležitosti v zmysle ust. § 157 ods. 2 OSP., nie je dostatočne odôvodnené, preto je nepreskúmateľné. Postupom súdu bolo porušené právo účastníka na spravodlivé súdne konanie, v dôsledku čoho mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ OSP zrušil a vec mu v súlade s ust. § 221 ods. 2 OSP vrátil na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci ( § 224 ods. 3 OSP ).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.